

Sammen skal vi skape verdens beste by

Byrådets forslag til
Kommuneplanens samfunnsdel
med byutviklingsstrategi

Byrådsavdeling for finans og
byrådsavdeling for byutvikling

Informasjonsmøte 8. oktober 2024

Agenda

- Velkommen ved byråd for finans, Hallstein Bjercke
- Plansystemet i Oslo kommune
- Hva er kommuneplanens samfunnsdel?
- Nærmere om byutviklingsstrategien
- Høringsprosessen
- Veien videre
- Spørsmål fra salen

Oslo

Foto: Astrid Margrethe Ledang Des Rosiers / Oslo kommune

Hvordan skape verdens beste by?

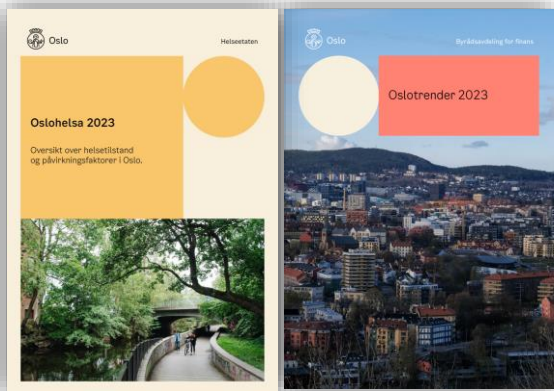
08.10.2024

Foto: Olav Helland / Oslo kommune

Plansystemet og prosessen i Oslo kommune

Byrådsplattform

Kunnskapsgrunnlag

Planstrategi

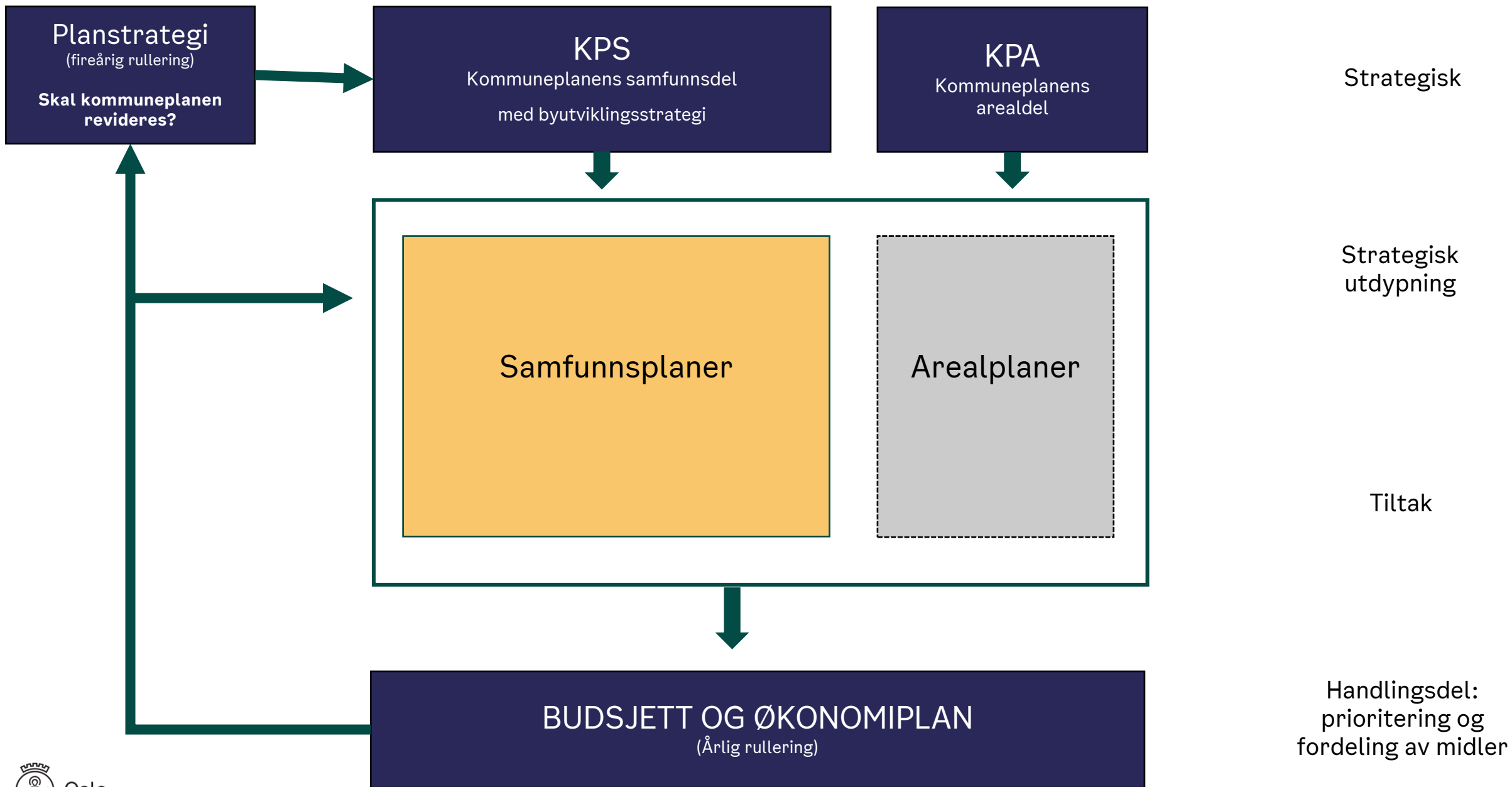
Kommuneplanens samfunnsdel (KPS)

Samfunnsplaner (strategier, temaplaner, handlingsplaner)

Budsjett (Sak 1)

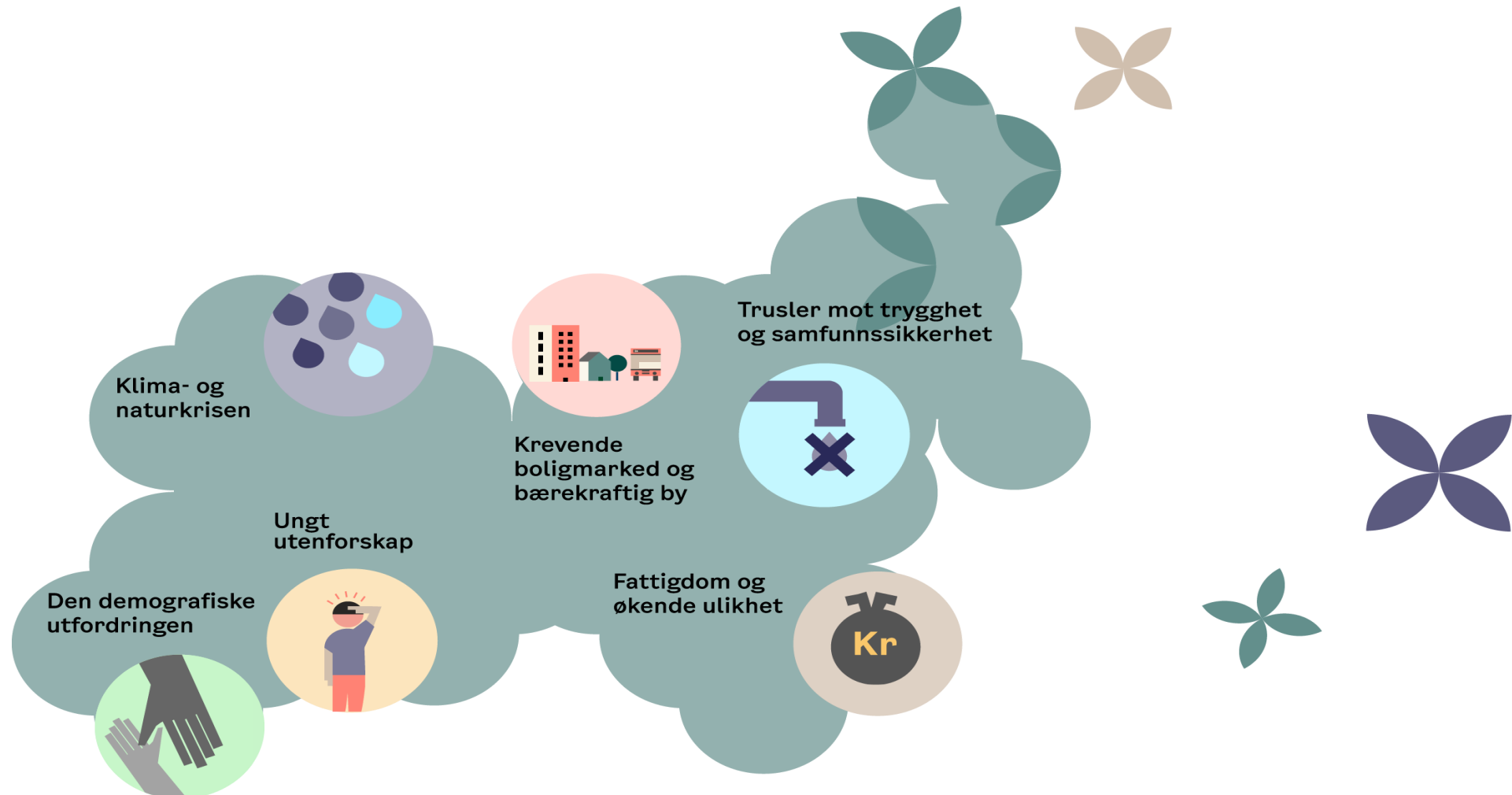
Oslo

Samfunnsfloker

- ▶ Internasjonalt kjent som *Wicked problems*
- ▶ Utfordringer som går på tvers av sektorer og deler av samfunnet og kan ikke løses alene
- ▶ Mangler ofte en tydelig definisjon eller løsning
- ▶ Henger sammen og påvirker hverandre
- ▶ Én mulig løsning på en del av utfordringen kan skape målkonflikter og nye problemer på andre områder
- ▶ Danner utgangspunktet for KPS

Seks samfunnsfloker

Byrådets forslag

Sammen skal vi lage verdens beste by

Kommuneplanens samfunnsdel
med byutviklingsstrategi 2025

Høringsutkast
Oslo kommune

Oslo

Oslo

Hva er kommuneplanens samfunnsdel?

- ▶ Kommunens øverste styringsdokument med visjon, mål og strategi for ønsket samfunnsutvikling
- ▶ Overordnede, strategiske og langsiktige mål som følges opp gjennom den øvrige planleggingen i kommunen
- ▶ Verktøy for kommunens helhetlige planlegging:
 - Kommunesamfunnet som helhet
 - Kommunen som organisasjon
- ▶ Hensikten er bedre og mer helhetlig planlegging for en bærekraftig samfunnsutvikling

Hva er det **ikke**?

- En plan som omtaler absolutt alt kommunen gjør
- En plan som løser alt
- Kommuneplanens arealdel

Forklaringer på ord og begreber som er brugt i kommuneplanens samfundsside

1. Samfundssiden er kommunens samlede plan for de næste 10 år. Den indeholder alle de politikker og tiltag, som kommunen har besluttet at gennemføre. Den er den samlede plan for kommunens fremtid.	2. Samfundssiden er kommunens samlede plan for de næste 10 år. Den indeholder alle de politikker og tiltag, som kommunen har besluttet at gennemføre. Den er den samlede plan for kommunens fremtid.	3. Samfundssiden er kommunens samlede plan for de næste 10 år. Den indeholder alle de politikker og tiltag, som kommunen har besluttet at gennemføre. Den er den samlede plan for kommunens fremtid.	4. Samfundssiden er kommunens samlede plan for de næste 10 år. Den indeholder alle de politikker og tiltag, som kommunen har besluttet at gennemføre. Den er den samlede plan for kommunens fremtid.	5. Samfundssiden er kommunens samlede plan for de næste 10 år. Den indeholder alle de politikker og tiltag, som kommunen har besluttet at gennemføre. Den er den samlede plan for kommunens fremtid.	6. Samfundssiden er kommunens samlede plan for de næste 10 år. Den indeholder alle de politikker og tiltag, som kommunen har besluttet at gennemføre. Den er den samlede plan for kommunens fremtid.
--	--	--	--	--	--

--	--

What is the plan?

Oslo
flokker
flokker til kommunemål
alle like muligheter til å lære, utvikle
le liv

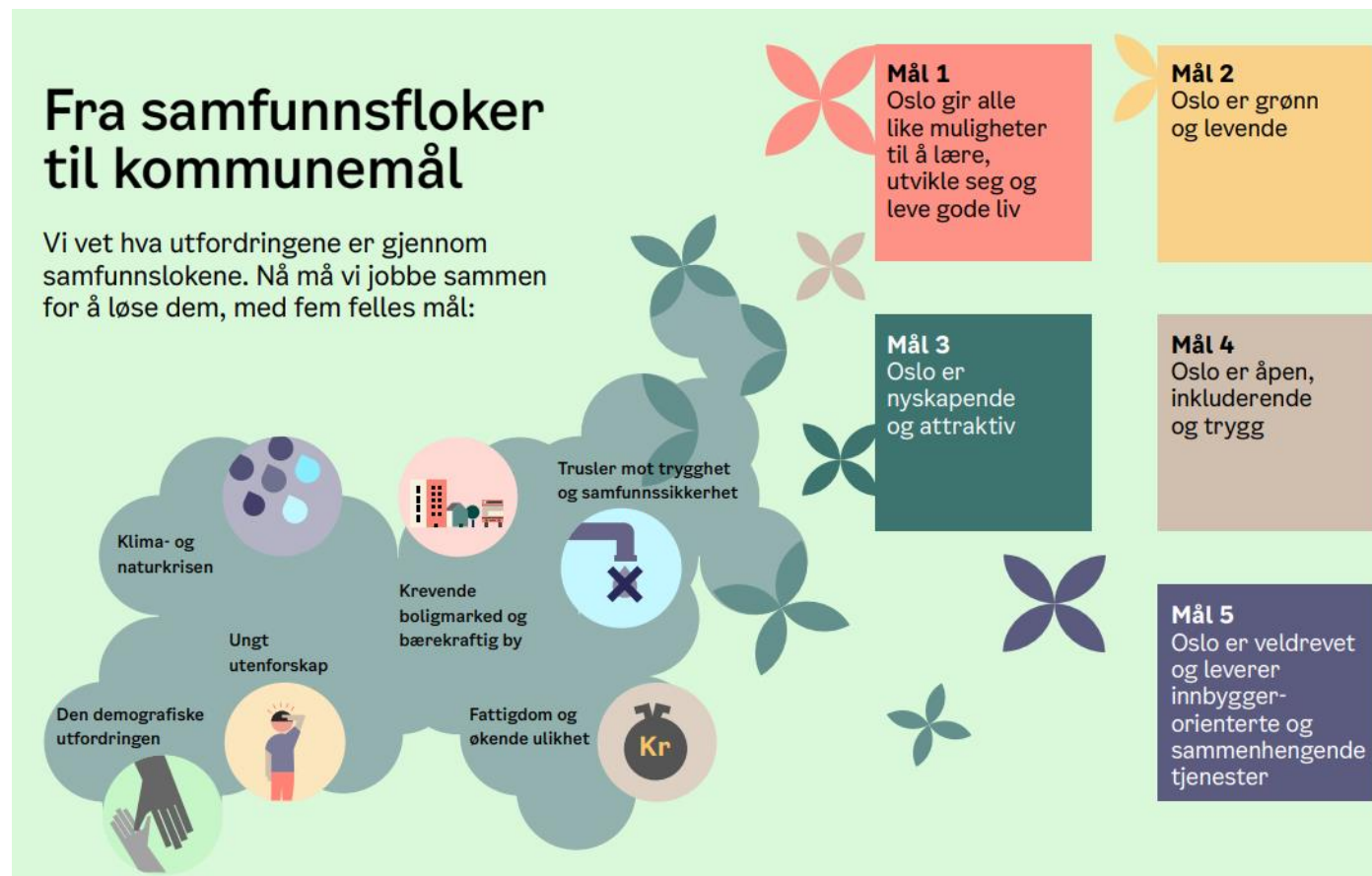
grønn og levende
nyskapende og attraktiv
åpen, inkluderende og trygg
veldrevet og leverer innbyggerorienterte tjenester
kommunen jobber for å løse flokene og
strategi

KPS opp?
ord og begreper

11

Felles samfunnsfloker – felles mål

- ▶ Fem **felles** overordnede mål som hele kommunen skal bidra til å nå
- ▶ Gir retning for kommunens arbeid
- ▶ Formulert bredt med vilje

Mål 1
Oslo gir alle
like
muligheter til
å lære, utvikle
seg og leve
gode liv

Mål 2
Oslo er grønn
og levende

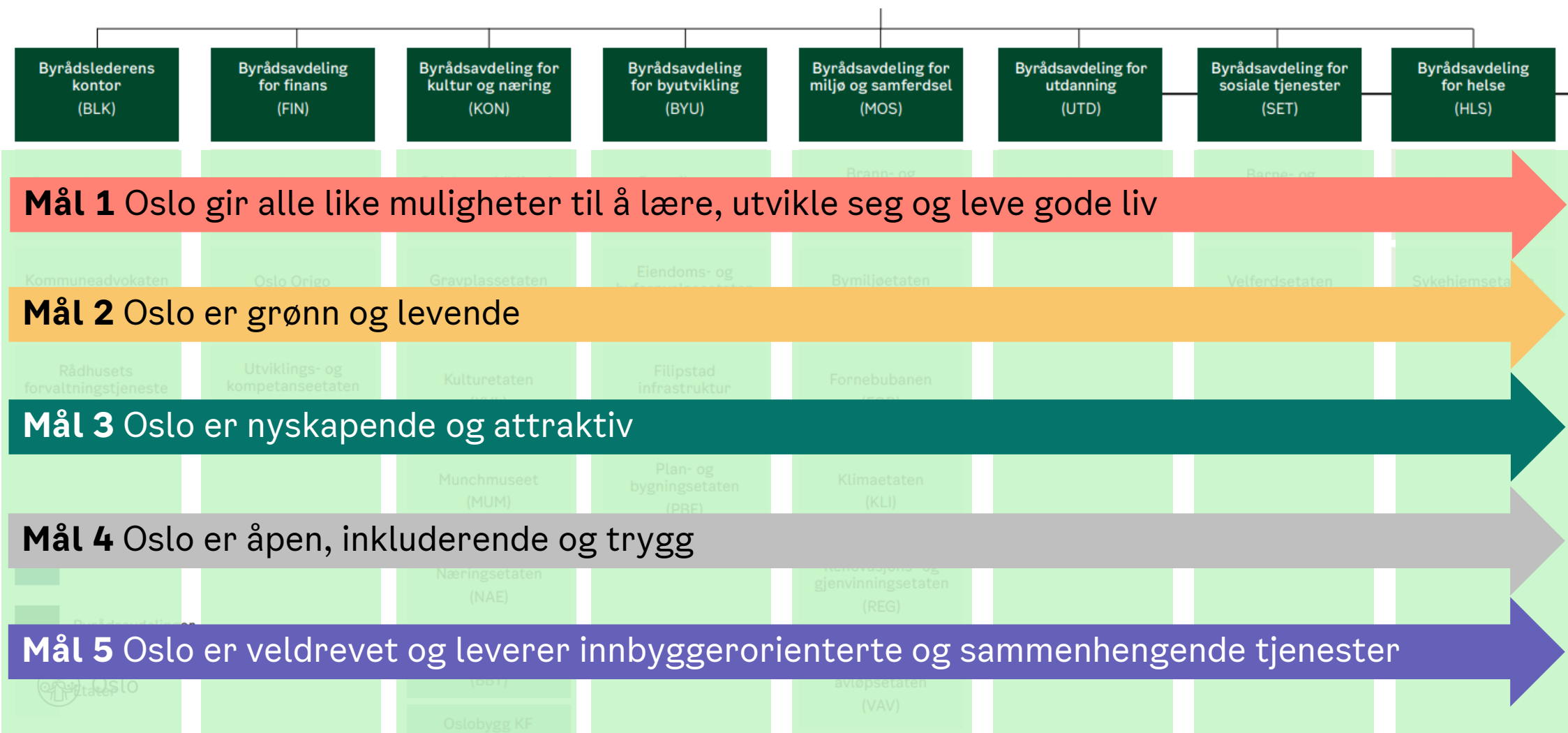
Mål 3
Oslo er
nyskapende
og attraktiv

Mål 4
Oslo er åpen,
inkluderende
og trygg

Mål 5
Oslo er veldrevet
og leverer
innbygger-
orienterte og
sammenhengende
tjenester

Hva handler målene om?

Mål 1

Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv

Dette målet handler om...

- Trivsel og mestring i gode barnehager og skoler
- Folkehelse og livskvalitet
- Flere i arbeid med livslang læring og kvalifisering
- Flere gode boliger, nabolag og byrom
- Inkluderende idretts- og kulturliv

Mål 2

Oslo er grønn og levende

Dette målet handler om...

- Klimarobust nullutslippsby
- Utvikle og forbedre miljøvennlig reisemåter
- Bærekraftig energiforsyning
- Redde Oslofjorden og ta vare på Oslomarka
- Gi plass til natur i byen
- Sirkulær økonomi

Mål 3

Oslo er nyskapende og attraktiv

Dette målet handler om...

- Grønn omstilling
- Støtte frivilligheten
- Pulserende hovedstad for innbyggere og besøkende
- Seriøst arbeidsliv med god rekruttering
- Yrende næringsliv
- Kunnskap og nye løsninger

Mål 4

Oslo er åpen, inkluderende og trygg

Dette målet handler om...

- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Demokrati og medborgerskap
- Toleranse og respekt
- Mindre ungdomskriminalitet
- Mangfold og inkluderende arenaer

Mål 5

Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester

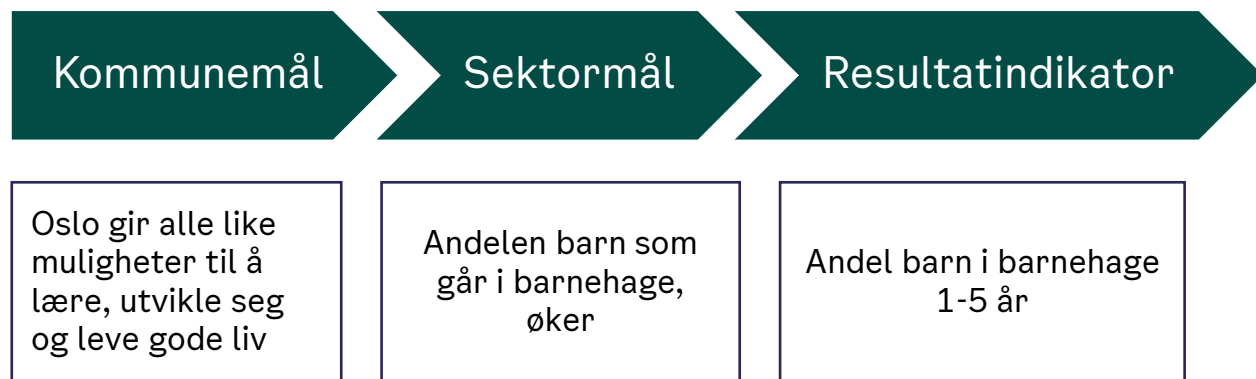
Dette målet handler om...

- Digitalisering og innovasjon
- Samarbeid på tvers
- Enkelt å være innbygger
- Effektiv bylogistikk
- Ansvarlighet

Operasjonalisering av målene

- ▶ Målene operasjonaliseres i budsjett- og økonomiplanen (handlingsdelen)
- ▶ Kommunemål = de fem overordnede målene i kommuneplanen
- ▶ Sektormål = underliggende mål i budsjettet
 - Hvordan skal sektorene bidra til å nå kommunemålene?
 - Tiltak per sektormål
 - Resultatindikatorer knyttet til sektormålene

Hvordan følges KPS opp?

Hva er utfordringene?
Planstrategi

Hva skal kommunen oppnå?
Kommuneplanens samfunnsdel

Hvordan skal areal disponeres?
Kommuneplanens arealdel

Hvordan skal kommunen jobbe for å oppnå målene?
Samfunnsplaner

Hva skal kommunen gjøre det neste året?
Budsjett og økonomiplan

Hva bidrar min virksomhet med?
Tildelingsbrev

Hva ble resultatet?
Årsberetning

Samfunnsfloker og felles mål – nye måter å jobbe på

Hvordan skal kommunen jobbe for å løse flokene og nå målene?

- ▶ Fem felles kommunemål skal gi retning for kommunens arbeid
 - Felles mål gir prioritering og felles retning
- ▶ Sammensatte utfordringer krever samarbeid på tvers
 - Ulike deler av kommunen, og samfunnet sitter på ulike deler av løsningene
 - Viktig å skape arenaer og strukturer for at ulike aktører kan finne sammen
- ▶ Store samfunnsfloker krever kunnskap og langsiktighet
 - Vi må ta på alvor at det ikke finnes raske og enkle løsninger
 - Vi skal jobbe systematisk, kunnskapsbasert, målrettet og i fellesskap over tid for å løse kommunens og samfunnets viktigste utfordringer

Velkjente utfordringer, nye arbeidsmåter

- ▶ Sette samfunnsflokken først – og organisere arbeidet etter det
- ▶ Dette betyr at kommunen må våge å stå i usikkerhet og ikke vite alle svarene på forhånd
- ▶ Løsningene finnes i samarbeid og dialog med akademia, næringsliv, innbyggere, frivillighet og andre aktører
- ▶ Missions som mulig metode for å angripe samfunnsflokene
- ▶ Arbeidsform vil være ulik for ulike typer problemstillinger. Innretning og deltakelse vil derfor variere avhengig av samfunnsfloke og mål

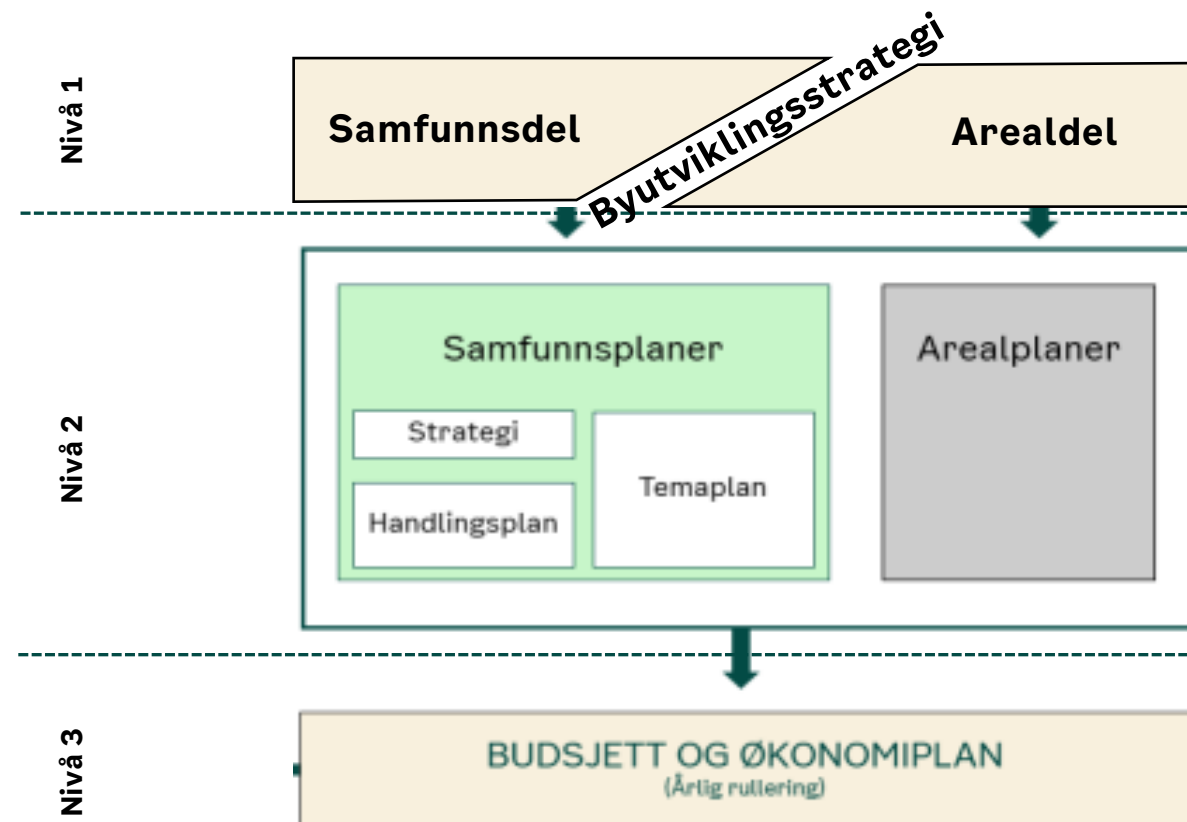

Byutviklingsstrategi

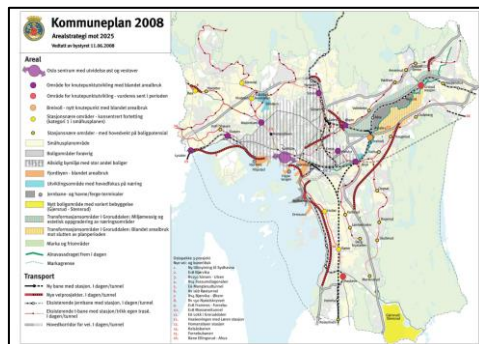
Forholdet mellom KPS, byutviklingsstrategi og KPA

- ▶ Byutviklingsstrategien eller arealstrategien skal omsette kommunens mål til arealdisponering
- ▶ Arealdelen skal gi de langsiktige rammene for byutviklingen og sikre at det er avsatt nødvendige arealer til å nå kommunens mål
- ▶ Planer etter nivå 2 inkluderer kommunale strategier, område- og detaljplaner, handlingsplaner mm
- ▶ Budsjett er kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan. Der ligger sektormål og de konkrete tiltakene i økonomiplanperioden

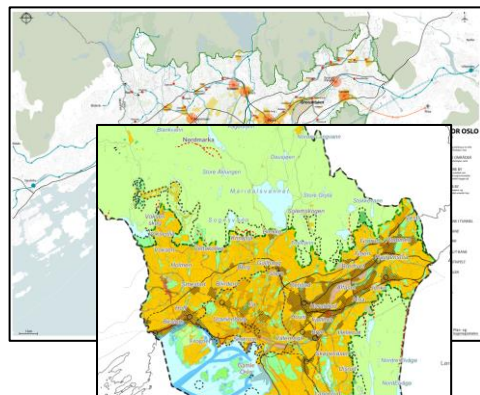
Historisk utvikling av byutviklingsstrategien

KP 00/04/08

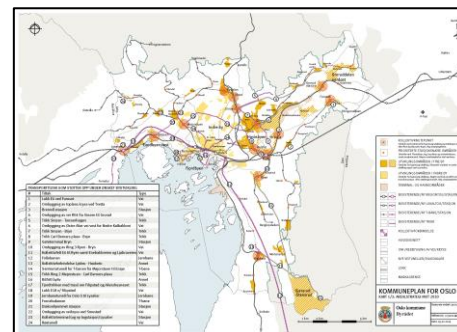
- Overordnet strategisk
- Prioritert utvikling i markerte områder
- Kommunale innsatser beskrives særskilt (handlingsplan)

KPA+KPS 15

- Strategikart mer presist
- Markerer flere områder for utvikling
- Arealdel overordnet og viser ambisjoner for utviklingen

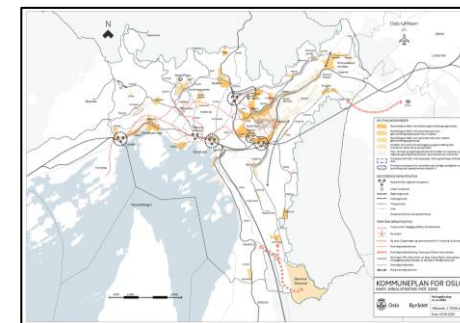
KPS 18

- Viderefører strategikart
- Tekstlig mer detaljert med føringer for plansaker knyttet til bokvalitet, klimanæring mm.

Forslag KPA 23

KPS 25 + rev. KPA

?

Forslag KPA under utarbeidelse

?

Forslaget i hovedtrekk

- ▶ **Vesentlig kortere dokument, med tydeligere føringer for byutviklingen.**
- ▶ **Viderefører hovedgrep siste 25 år:**
 - Vekst innenfra og ut og langs banenettet
 - Markagrensen ligger fast.
- ▶ **Løfter retningen kommunen vil gå i og samarbeidsoppgaver.**
 - KPA gir rammene for byutviklingen. Byutviklingsstrategien fremhever målene og kommunens strategier for å nå disse
- ▶ **Byutviklingsstrategien består av:**
 - 13 strategier med underpunkter knyttet til de fem kommunemålene.
 - Det er dette kommunene fokusere på for å nå kommunemålene
 - Illustrasjon av strategien som viser de viktigste områdene i byen for samarbeid om byutviklingen.
 - Disse områdene krever særskilt samordnet innsats.
 - Samarbeidsforventninger og forpliktelser om byutviklingen internt i kommunen, til stat, innbyggere og eksterne samarbeidsaktører
 - Det er disse vi trenger å jobbe sammen med

Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv

▶ Relevante sektormål fra forslag til budsjett:

- Innbyggerne mottar godt koordinerte og treffsikre tjenester (BLK)
- Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg (BYU)
- Byen, byrommene, parkene og friluftsområdene er brukervennlige, tilgjengelige og attraktive (MOS)
- Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud (KON)
- Forskjeller i levekår er redusert (SET)
- Barn og unge opplever trygghet og flere deltar i meningsfulle fritidsaktiviteter (SET)
- Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap (SET)

▶ Strategier:

- 1. Planlegge byutviklingsområder og regulere boliger i takt med befolkningsveksten
- 2. Tilpasse boligutbygging til byens og nærområdenes behov

▶ Dette handler om:

- Å følge den demografiske utviklingen og ha oversikt over hvilke behov som må dekkes.
- Bruke kommunens eiendommer og kommunale investeringer til å styrke gjennomføringen av byutviklingen
- Sikre variasjon i boligtyper og størrelse i hele byen

Oslo er grønn og levende

▶ Relevante sektormål fra forslag til budsjett:

- Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert (BLK)
- Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivarettatt (BYU)
- Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen (MOS)
- Oslo er en nullutslippsby (MOS)
- Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger (MOS)

▶ Strategier:

- 1. Utvikle nullutslippsbyen ved å legge til rette for byutvikling innenfra og ut, banebasert og i sammenheng med regionen
- 2. Bygge på allerede bebygde arealer og ta vare på eksisterende bebyggelse
- 3. Bevare og styrke natur, grønnstruktur og karbonrike arealer

▶ Dette handler om:

- At byutviklingen og transportinfrastruktur samordnes i kommunen og i regionen
- At eksisterende bebygde arealer og eksisterende bygg og bygningsmaterialer gjenbrukes, bygges på og sambrukes.
- At viktig natur og grønnstruktur tas vare på og reetableres.
- Å arbeide for å heve miljøtilstanden i Oslofjorden

Oslo er nyskapende og attraktiv

► Relevante sektormål i forslag til budsjett:

- Oslo lykkes med innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst gjennom regionalt og internasjonalt arbeid (BLK)
- Oslo har gode steds kvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs (BYU)
- Kollektiv, sykkel og gange er attraktive førstevalg (MOS)
- Oslo er foretrukket for etablering av virksomheter (KON)
- Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer (KON)
- Osloskolen er innovativ og samarbeider med næringsliv, kultur og kunnskapsmiljø (UTD)

► Strategier:

1. Prioritere gange, sykkel og kollektivtransport og redusere behovet for personbil
2. Utvikle byen med gode steds kvaliteter og bruke kulturmiljøer som en ressurs
3. Samarbeide med kunnskaps- og næringsaktører for å skape en mer attraktiv by

► Dette handler om:

- Å tilrettelegge for gange og sykling og utvikle nærhetsbyen med et godt tjenestetilbud i nærområdet
- Å ta vare på Oslos særpreg og kulturmiljøer. Bygge attraktivt og med god arkitektonisk kvalitet
- Å satse på innovasjonsdistriktene og samarbeide med næringslivet . Bruke testarenaer for å skape innovasjon

Oslo er åpen, inkluderende og trygg

► Relevante sektormål i forslag til budsjett:

- Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte (BLK)
- Byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende (BYU)
- Oslo leverer trygge tjenester og har effektiv innsats ved uønskede hendelser (MOS)
- Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by (SET)

► Strategier:

1. Sikre at det skapes gode, inkluderende og trygge nabolag i alle deler av byen
2. Sikre god klimatilpasning i byutviklingen

► Dette handler om:

- Å sikre en byutvikling som treffer bredere i områder som trenger det mest gjennom områdesatsninger og kommunalt samarbeid.
- At klimatilpasningsløsninger for eksempel knyttet til økt nedbør utvikles som integrerte flerfunksjonelle og naturbaserte løsninger

Oslo er veldrevet og leverer innbygger- orienterte og sammenhengende tjenester

► Relevante sektormål i forslag til budsjett:

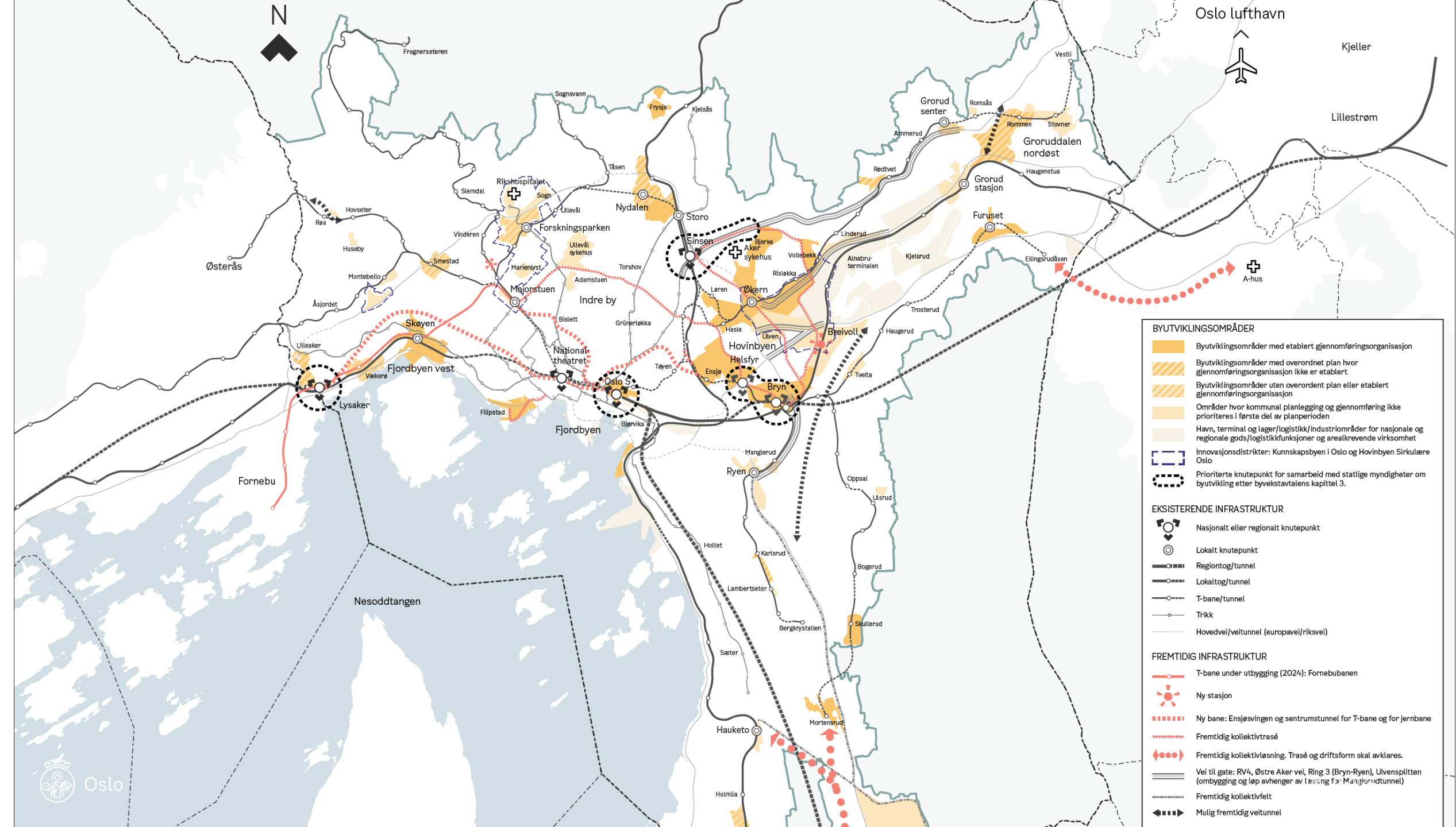
- Oslo forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig (BLK)
- Oslo kommune har kunnskapsbaserte beslutningsgrunnlag, og samhandler på tvers av sektorer (FIN)
- Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning (BYU)
- Oslo har tilgang på arealer for å dekke kommunens behov (BYU)
- Kommunens infrastruktur skal være godt vedlikeholdt, effektiv og tilpasset fremtidens behov (MOS)

► Strategier:

- 1. Arbeide for enklere og raskere plan- og byutviklingsprosesser
- 2. Aktiv og samordnet innsats i byutviklingsområder
- 3. Bruke lokal innsikt og kunnskap i byutviklings- og planprosesser

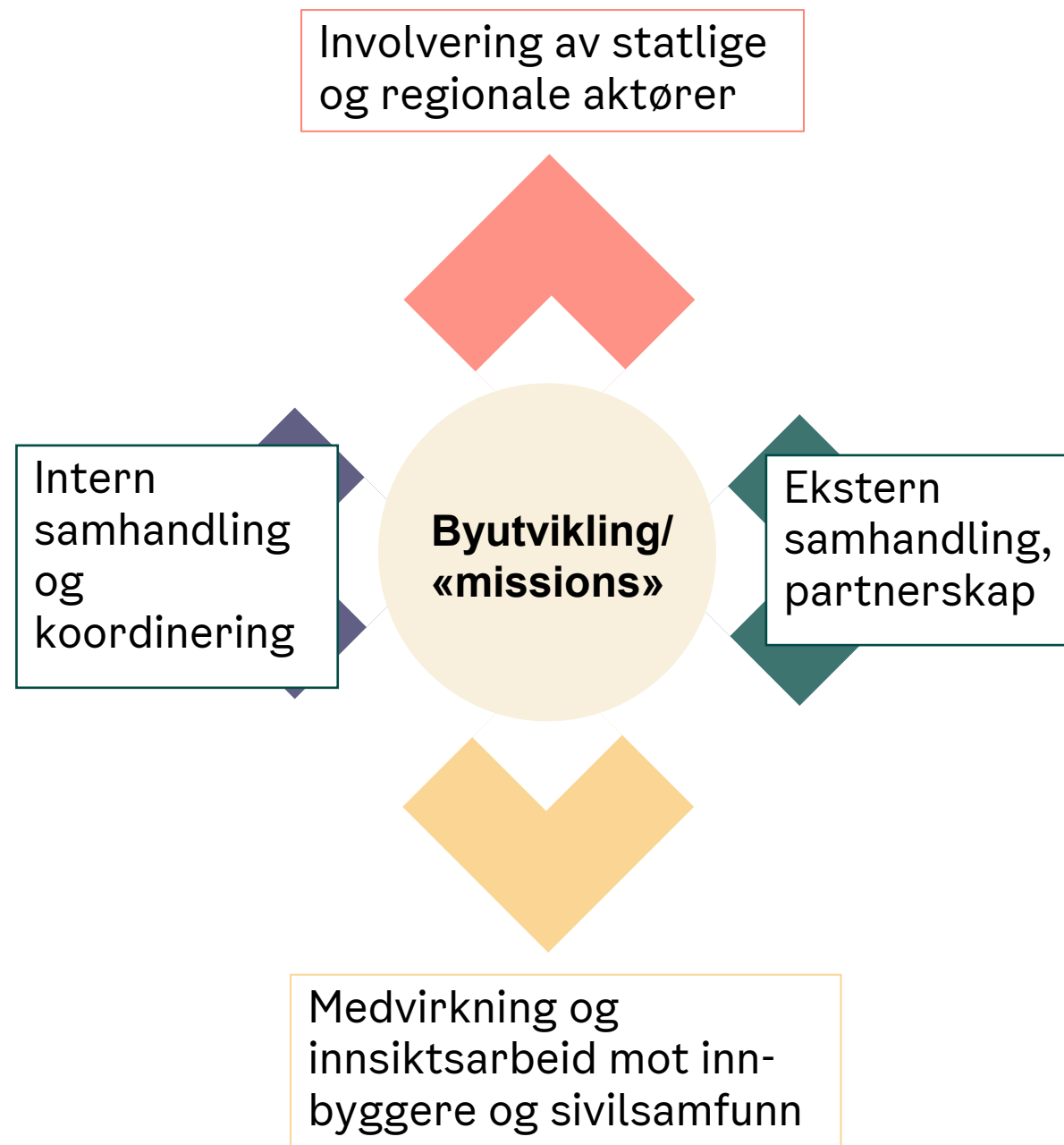
► Dette handler om:

- Prosessforbedringsarbeid i etatene og mellom etatene
- Oversikt over arealbehov både til kommunale tjenester og viktige behov for byen som bylogistikk
- Strategier for å sikre nødvendig areal og å tidlig etablere viktig kommunale tjenester i de nye byområdene
- Mer systematisk arbeid med medvirkning i planprosessene og å sikre innspill på riktig nivå, til riktig tid.

Samarbeid om byutviklingen

- ▶ Målrettet samfunnsdialog og systematisk innsiktsarbeid
 - Utvikle kompetanse og sikre kapasitet både i planlegging, koordinering, gjennomføring og etterarbeid.
 - Systematisk tilnærming til innhenting og gjenbruk av medvirkningsdata
- ▶ Viktig forpliktende regionalt samarbeid
 - Følge opp og videreutvikle det regionale samarbeidet om regional plan for areal og transport
 - Følge opp byvekstavtalen og Oslopakke 3. Særskilt fokus på prioriterte knutepunkter
- ▶ Aktiv og samordnet innsats i byutviklingen
 - Samlet kommunal innsats for å sikre sosialt bærekraftig byutvikling
 - Koordinere og prioritere kommunale behov og sikre areal
 - Kommunal samordning, planlegging og gjennomføring av byutviklingen
 - Samarbeid med private
 - Strategisk byledelse

Offentlig høring og videre prosess

Høringsprosessen

- Frist 28. oktober (bydelene 31. oktober)
- Sendt til alle kommunens virksomheter, råd/utvalg og et utvalg private/frivillige organisasjoner, annonsert i Aftenposten
- Forventer flere hundre høringsinnspill
- Høringsskjema
 - Hva bør kommunen prioritere i arbeidet med å nå dette målet?
 - Hva kan du eller din virksomhet bidra med for å nå ett eller flere av målene i det videre arbeidet?
 - Har du forslag til hvordan kommuneplanen kan forbedres?
 - Har du innspill til byutviklingsstrategien?
 - Er det noen ord i planen som burde forklares bedre?

Oslo

Innspill til høring av kommuneplanens samfunnsdel med byutviklingsstrategi

Kommuneplanen er kommunens øverste styringsdokument. Kommuneplanens samfunnsdel er en plan for hvordan kommunen skal utvikle seg framover. Samfunnsdelen har langsiktige kommunemål som forteller hvilken retning vi vil kommunen og samfunnet skal utvikle seg. Samfunnsdelen er nå på offentlig høring i åtte uker. Det betyr at vi vil ha innspill til planen. Etter høringfristen vil byrådet gå gjennom alle innspillene og lage en endelig versjon av planen, som deretter legges frem for bystyret. Du vil ikke få svar på innspillet ditt, men det vurderes i det videre arbeidet med planen.

Hvis du har behov for å laste opp et dokument med ditt hørings svar, kan du gjøre det nederst på denne siden. Ta gjerne utgangspunkt i spørsmålene i skjemaet.

Les mer om kommuneplanens samfunnsdel [her](#)!

ⓘ Det du skriver i dette skjemaet er offentlig. Ikke skriv sensitive opplysninger om deg selv eller andre. Informasjonen i skjemaet vil brukes i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Navn og høringsinnspill sendes inn og arkiveres, og høringsinnspillene vil bli publisert på Oslo kommunes nettsider.

Hvem svarer du på vegne av?

- ☒ Organisasjon eller foretak (inkludert kommunale virksomheter, statlige/regionale skoler, utdannelsesinstanser, foreninger, lag og grupper)
- ☐ Privatperson

Hvilken epostadresse vil du motta kvittering for høringsinnspillet?

Hva bør kommunen prioritere i arbeidet med å nå målene?

Kommuneplanens samfunnsdel skal vise en retning for kommunens langsiktige arbeid. Oslo kommune ønsker å ha flere felles mål som hele kommunen skal strekke etter. Vi er spesielt interessert i innspill på hva kommunen skal prioritere i arbeidet med å nå disse målene. I oppfølgingen av planen, hva mener du er det viktigste kommunen bør prioritere for å nå målene?

Mål 1 - Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv [Vegviser](#)

Hva bør kommunen prioritere i arbeidet med å nå dette målet?

2000 tegn igjen

Mål 2 - Oslo er grønn og levende [Vegviser](#)

Hva bør kommunen prioritere i arbeidet med å nå dette målet?

2000 tegn igjen

Mål 3 - Oslo er nysgjerrig og attraktiv [Vegviser](#)

Hva bør kommunen prioritere i arbeidet med å nå dette målet?

2000 tegn igjen

Mål 4 - Oslo er åpen, inkluderende og trygg [Vegviser](#)

Hva bør kommunen prioritere i arbeidet med å nå dette målet?

2000 tegn igjen

Mål 5 - Oslo er veldrevet og leverer innbyggjerorienterte og sammenhengende tjenester [Vegviser](#)

Hva bør kommunen prioritere i arbeidet med å nå dette målet?

2000 tegn igjen

Hva kan du bidra med? [Vegviser](#)

Samfunnsdelen som utarbeides i kommuneplanens samfunnsdel er komplekse og sammenhengende utfordringer som det ikke finnes enkle løsninger på. De krever innspill fra flere ulike deler av kommunen, med andre fra institusjoner, frivillighet, næringslivet, skoler, akademisk.

Hva skjer videre?

- ♦ Vurdere høringsinnspill
- ♦ Gjøre endringer i planen
- ♦ Byrådet avgir planen til vedtak i bystyret
- ♦ Implementere planen
 - Jobbe etter felles mål
 - Jobbe på nye måter

Oslo

Foto: Jørgen Mo / Oslo kommune

An aerial photograph of Oslo, Norway, taken during the golden hour of sunset. The foreground is filled with dense green trees. In the middle ground, a large, oval-shaped racetrack with a green field in the center is visible. Surrounding the racetrack are various residential and commercial buildings, including several tall apartment blocks. In the background, the city skyline is visible, with numerous skyscrapers and buildings. The city is situated on a peninsula, with a large body of water (the Oslofjord) and distant mountains visible in the background. The sky is a warm, hazy orange color.

Spørsmål?

Takk for i dag!

KPS@byr.oslo.kommune.no

